

activity. The process of the modern forming of small enterprise is shown in the Vinnitca region

СОЦІОЛОГІЯ

УДК: 37.015.4

ЖИТТЄВІ ПРІОРИТЕТИ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

Кафлевська С.Г., к.е.н. доцент

Любіна Д.М.

Вінницький державний аграрний університет

У статі висвітлено результати соціологічного опитування молоді на базі вищих навчальних закладів м. Вінниці і окреслено життєві пріоритети студентства. Для того, щоб зрозуміти механізм їх формування, проаналізовано прагнення і реалізацію інтересів, які формують зазначені пріоритети.

I. Вступ. Які пріоритети в житті молодих людей? Чого прагне сучасна студентська молодь?

Ці питання хвилювали і хвилюватимуть суспільство завжди, адже саме від відповіді на них залежить майбутнє нашої країни. Сьогоднішні студенти є тими людьми, які будуватимуть економіку, захищатимуть інтереси суспільства і творитимуть нову політику України, утверджуватимуть її в європейському економічному і соціальному просторі.

Аналізуючи життєві пріоритети молоді, її прагнення і сподівання, можна формувати ефективну соціальну політику в державі і регіоні та прогнозувати її подальший розвиток [1].

II. Постановка завдання. Існує думка, що старше покоління скептично ставиться до прагнень молодих людей, вважаючи, що молодь не дбає про здоров'я, не замислюється над майбутнім, роботою, сім'єю і живе лише сьогоднішнім днем.

Насправді ж молоді люди набагато серйозніші і відповідальніші. Доказом чого може бути соціологічне дослідження на тему: „Життєві пріоритети сучасної молоді”, яке було проведено в грудні 2006 року на базі вищих навчальних закладів м. Вінниці

В ході дослідження нами опитано біля 200 молодих людей віком від 18 до 25 років, з них 96 чоловіків і 104 жінки. Переважна більшість респондентів – студенти денної і заочної форм навчання. На їх прикладі ми дослідили, що є найважливішим для молодого

покоління і яким чином воно прагне цього досягти, яким молодь бачить своє майбутнє. Дослідження не є репрезентативним, однак дозволяє зафіксувати основні пріоритети і соціальні орієнтири студентів вищих навчальних закладів міста з метою їх подальшого аналізу і більш глибокого вивчення. До того ж воно висвітлює дещо інші проблеми, а ніж ті, на які прийнято звертати увагу у виховній роботі вищих навчальних закладів, факультетів і кафедр.

II. Результати. Аналіз отриманих даних свідчить, що на перше місце серед життєвих пріоритетів переважна більшість опитаних (18,7%) поставила здоров'я (див. рис.1), що є дуже важливим, оскільки від здоров'я молодих людей залежить здоров'я нації і майбутнє держави.

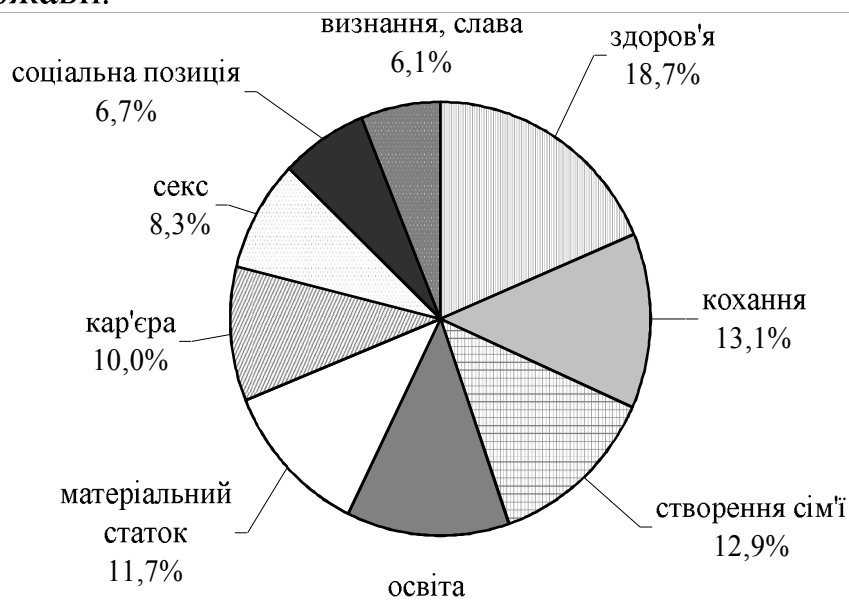

Рис.1 Структура пріоритетів молоді

На другому, за важливістю, місці знаходиться кохання (13,1%), яке нерозривно пов'язано з проблемою створенням сім'ї і вихованням дітей – третя позиція в списку пріоритетів.

Здобуття вищої освіти зайняло четверте місце (12,5%).

П'яте місце належить матеріальному забезпеченню(11,7%) , що дозволяє не тільки ефективно задовольняти власні потреби, але й мати відповідний соціальний статус. Але міцне матеріальне становище можливе лише за умови успішного розвитку кар'єри (10,0%) – шосте місце в системі пріоритетів.

Секс, як фактор продовження роду, знаходиться на сьомому місці (8,3%), що свідчить про зрілість молодих людей як особистостей.

Восьме місце належить соціальній позиції (6,7%), і є тривожною тенденцією, яка вказує на низьку соціальну активність молоді та відсутність у неї навичок роботи в громадському й політичному секторі.

І, на кінець, останнє місце посідають визнання і слава (6,1%), які в такому віці не надто актуалізуються.

Цікавим є порівняння пріоритетів чоловіків і жінок (див. рис.2). На діаграмі ми бачимо, що чоловіки і жінки по-різному визначають пріоритети в своєму житті. Лише здоров'я, матеріальний стан і кар'єру всі респонденти оцінюють однаково. Все інше сприймається через призму чоловічої і жіночої характерності. Наприклад, кохання у жінок знаходиться на другому місці, а у чоловіків на другому місці освіта. Пояснюється це тим, що жінка, перш за все, мати, а роль чоловіка – забезпечувати сім'ю, що не можливо без хорошої роботи, запорука якої – освіта. Логічно, що жінки віддають перевагу сім'ї і лише потім думають про освіту. У чоловіків кохання і сім'я займають третє і четверте місце відповідно.

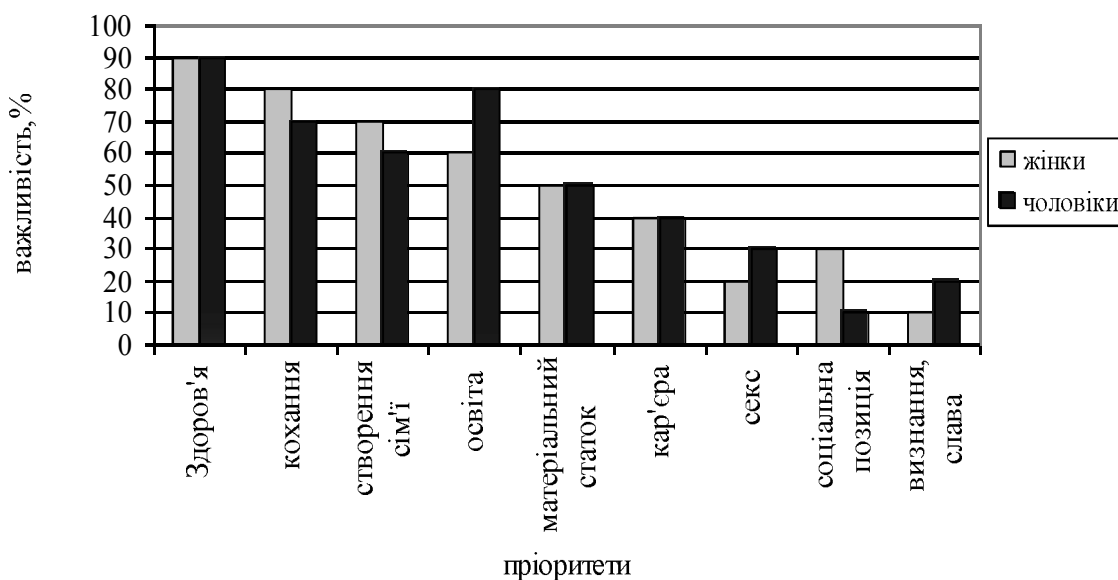

Рис.2 Порівняння життєвих пріоритетів чоловіків і жінок

Незвичним є те, що чоловіків, порівняно із жінками, менше турбують соціальні проблеми і вони не виявляють великого бажання впливати на суспільно-політичні процеси.

Зрозуміло, що структура пріоритетів засвідчує лише соціальні орієнтири молодих людей. Однак, для того, щоб зрозуміти механізм їх формування потрібно проаналізувати прагнення і реалізацію інтересів, які формують зазначені пріоритети.

Тобто, якщо на першому місці стоїть здоров'я, то для того, щоб його мати 58% опитаних не палить (серед них 68% - жінок і 50% - чоловіків), 65% - не зловживає алкоголем, 35% - займаються спортом і 22% - правильно харчуються.

Кохання займає друге місце, що є природнім для цієї вікової групи. Разом з тим, 55% опитаних вказали на важливу соціальну складову кохання і засвідчили, що воно допомагає в житті, 42% - не можуть жити без кохання і лише 4% респондентів вважають, що кохання їм заважає.

Кохання і секс тісно між собою пов'язані, але вони не є тотожними. Напевне тому секс займає лише сьому позицію. 67% опитаних вважають, що секс можливий тільки з коханою людиною, 33% - якщо з'явиться гарна можливість для сексу, то чому б і ні? Характерним є те, що 90% з них – чоловіки. 10% чоловіків переконані в тому, що секс є простою фізіологічною потребою. Однак жодна жінка з таким твердженням не погодилася.

Створення сім'ї у жінок стоїть на третьому місці серед пріоритетів (у чоловіків – на четвертому). 87% молодих людей вважають наявність власного житла при одруженні важливою умовою. На жаль, ситуація, що склалася нині на ринку житла в м. Вінниці не додає оптимізму.

Більшість опитаних (65%) збирається одружуватися у віці від 21 до 25 років, хоча 25% дівчат готові стати дружинами й у віці від 18 до 21 року. Серед чоловіків таких лише 9%. Це пояснюється тим, що традиційно чоловік повинен забезпечувати сім'ю, а поєднувати навчання і роботу в наших умовах досить складно.

Двоє дітей у сім'ї є нормою для 80% респондентів. Троє і більше дітей планують мати 7% опитаних. Серед можливих причин цього слід вважати державну підтримку сім'ї при народженні дитини і покращення соціально-економічної ситуації в державі.

На четвертому місці за важливістю знаходиться освіта. Опитування показало, що статус освіти залишається досить високим. 52% молоді вважає, що хороший диплом – запорука отримання гарної роботи. 45% опитаних планує отримати освітньо-кваліфікаційний рівень магістра, 35% - спеціаліста, 18% стати аспірантами і лише 2% - залишитися бакалаврами. Висока частка бажаючих навчатися в аспірантурі свідчить про прагнення молодих людей пов'язати своє майбутнє з науковою діяльністю.

Матеріальний статок займає п'яту позицію серед названих пріоритетів. Не дивлячись на те, що від рівня матеріального забезпечення залежить соціальний статус людини в суспільстві, дану проблему як важливу усвідомлюють лише трохи більше половини респондентів. Разом з тим, 53% опитаних свій майбутній статус у суспільстві порівнюють із середнім класом, 45% - вищим і 2% - нижчим.

Що стосується місця проживання, то більшість (62%) прагне жити в обласному центрі, 38% – в столиці, 2% – в районному центрі і тільки 5% – у сільській місцевості. Небажання молоді жити на селі є зрозумілим. В багатьох селах відсутні робочі місця, існують мізерні заробітки, майже повністю зруйнована інфраструктура [2]. Для того, щоб зробити сільське життя більш привабливим потрібно, в першу чергу, забезпечити молодих спеціалістів робочими місцями за спеціальністю, дати гідну заробітну плату, яка буде достатньою для відновлення працівника і членів його сім'ї, забезпечити житлом. В іншому випадку село продовжуватиме занепадати.

Переважає більшість студентів прагнуть мати приватний дім – 60%, 25% – квартиру, а 15% – планують поєднати перше з другим.

На автомобіль вищого класу планують заробити у майбутньому 43% опитаних, середнього класу – 37%, малого класу – 18%. Названі цифри свідчать про те, що автомобіль залишається важливим показником соціального статусу його власника.

Відпочивати молодь прагне переважно за кордоном – 55%. На відпочинок в межах України погодилося – 45%, а дача, річка, озеро приваблюють лише 22% опитаних. Для того, щоб змінити дану ситуацію, варто розвивати туристичний бізнес, покращувати рівень обслуговування, зробити оптимальним вартість відпочинку в Україні, розвивати нові туристичні маршрути в тому числі зелений туризм.

Забезпечити відповідний матеріальний статус молодь прагне завдяки майбутній роботі і кар'єрі (6 позиція в списку пріоритетів). Але до здійснення цієї мети дівчата і хлопці підходять з точки зору особистісної самореалізації. Так для 55% важливо реалізувати свої здібності, 48% – прагнуть стати керівниками (з них 85% - чоловіки). Задовольнити свої амбіції половина опитаних збирається завдяки професії, яку здобуває, 30% хочуть стати приватними підприємцями (з них 55% - чоловіки і 45% - жінки) і 20% працюватимуть там, де зможуть влаштуватися. Високий відсоток тих, хто в майбутньому прагне стати приватними підприємцями, пояснюється привабливістю цієї сфери діяльності для молоді, можливістю заробити, реалізувати себе і самостійно будувати своє життя не сподіваючись на підтримку держави.

45% молоді прагне здобути визнання і славу тільки у сфері професійної діяльності. Частина пов'язує славу і визнання зі своїми мистецькими здібностями (30%). Не прагнуть цього 27% респондентів більшість з яких - жінки.

Соціальна активність, як показало дослідження, мало приваблює молодих людей. Лише 12% із них беруть участь у роботі громадських організацій і політичних партій, 15% є учасниками молодіжних організацій, виявляють свою соціальну позицію через мітинги і страйки 23% опитаних і більше половини (62%) є соціально пасивними.

IV. Висновки. Проведене соціологічне дослідження свідчить про те, що молоді люди розсудливо визначають власні життєві пріоритети, знають, чого прагнуть і розуміють як реалізувати свої мрії.

Середньостатистична молода людина ставить на перше місце серед пріоритетів здоров'я, тому не палить і не зловживає алкоголем. Вважає, що кохання допомагає в житті, збирається одружитися у віці від 21 до 25 років (але при умові наявності власного житла), переважно планує мати двох дітей.

Разом з тим вважає, що хороший диплом є запорукою отримання гарної роботи.

Більшість прагне належати до середнього класу, жити в обласному центрі в приватному будинку, мати автомобіль і відпочивати за кордоном. Поряд із цим молодь не прагне проявляти свою соціальну активність насамперед через слабку інтегрованість в середовище громадянського суспільства.

Література

1. Єрмаков О.Ю., Крюковський А.М. Соціальна інфраструктура у розвитку сільських поселень // Економіка АПК. – 2006. - №1. – С.129-131.

2. Рябоконт В.П. Українське село: стан і перспективи // Економіка АПК. – 2006. - №12. – С. 137-140.

Summary:

UCC: 37.015.4

Vital priorities of modern youth

The results of the sociological questioning of young people are reflected on the base of higher educational establishments of Winnitca and vital priorities of student are outlined in the article. In order to understand the mechanism of their forming, aspirations and realization of interests which form the noted priorities are analyzed.